

Měsíčník EU aktualit

číslo 134,
listopad 2014

strana 2	Události: Summit Evropské rady
strana 5	Sloupek EK: Energetika a klima – rozhodnutí Evropské rady
strana 7	Drobnohled: Budeme v období 2014-2020 čerpat lépe?
strana 8	Hlavní téma: Představení nové Evropské komise
strana 15	Seznamka: Program LIFE

Česká spořitelna, a.s.
Budějovická 1518/13a
140 00 Praha 4
tel.: +420 956 718 012
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

EU OFFICE (KANCELÁŘ PRO EU)

Jan Jedlička
manažer EU Office
+420 956 718 014, jjedlicka@csas.cz

Tereza Hrtúsová
+420 956 718 012, thrtusova@csas.cz

Tomáš Kozelský
+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz

EKONOMICKÉ A STRATEGICKÉ ANALÝZY

David Navrátil
hlavní ekonom České spořitelny
+420 224 995 439, dnavratil@csas.cz

ERSTE GRANTIKA ADVISORY, a. s.

Richard Lev
ředitel úseku Poradenství
+420 731 192 877, lev@grantika.cz

Máte zájem o realizaci projektu s podporou fondů EU? Hledáte financování rozvojových plánů? Plánujete expanzi do zahraničí? Chcete získat více informací? Prosím, obraťte se na nás.

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou
Zastoupení Evropské komise v ČR a portál EurActiv.cz

Informace o evropské politice
v češtině
www.euractiv.cz

Milí čtenáři,

říjen byl dalším z řady podzimních měsíců, který se v disciplíně sledování a analyzování klíčových evropských témat vyznačuje vším, jen ne nudou. Mezi událostmi však vyniká tradiční summit Evropské rady.

Tentokrát byl hlavním bodem agendy nejvyšších představitelů členských států EU nový klimaticko-energetický balíček, který zavádí cíle do roku 2030. Precizně se mu věnuje článek na straně 5 v rubrice Sloupek Evropské komise. Vedle cíle snížení emisí oxidu uhličitého o 40 % (v porovnání s rokem 1990) prošel i cíl zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie na 27 % v průměru pro celou Evropskou unii. Rozpad cíle na jednotlivé členské státy není obsahem – plnění se bude ponechávat na každém státu. Schválen byl i cíl, se kterým měla problém řada členských států včetně České republiky – zvýšení energetické účinnosti o 27 %, který však bude mít pouze indikativní povahu. Konkrétní předpisy, jak cílů dosáhnout, budou navrženy Evropskou komisí v příštím roce.

A bude to Evropská komise již pod vedením nového kormidelníka Jean-Clauda Junckera a nových členů. Grilování před europoslanci mělo tentokrát jen jednu oběť, která si schválení Evropským parlamentem neužila: slovinská zástupkyně a bývalá premiérka Alenka Bratušeková byla nominována sama sebou, stavila se proti ní aktuální slovinská vláda a navíc při projednání ve výboru EP prokázala slabou znalost energetické problematiky, které se měla v Bruselu věnovat.

Naopak klíčové hlasování v plénu Evropského parlamentu dne 22. října potvrdilo, že Česko má historicky první eurokomisařku. Bývalá ministryně pro místní rozvoj bude zastávat rozmanité portfolio věnované spravedlnosti, spotřebitelské politice a rovnosti pohlaví. O tom, že o Věře Jourové nejspíše budeme hodně slyšet (nejspíše více než o bývalém eurokomisaři Štěpánu Fühlem, který si nejvíce mediální pozornosti vysloužil až v posledním roce svého mandátu v souvislosti s Asociační dohodou s Ukrajinou) svědčí i její plán nastíněný europoslancům. Podle něj by eurokomisařka chtěla, aby již v příštím roce začala platit směrnice zavádějící minimální 40% podíl žen ve vedení největších evropských firem kotovaných na burzách.

Přítom pokud by taková kvóta platila i pro Evropskou komisi, její aktuální složení by nemohlo projít. Devět žen z osmadvacetičlenného týmu představuje „jen“ 32 %. Které země do Bruselu vyslaly ženy, které muže a jaká portfolia budou mít na starost si přečtete v našem hlavním tématu, které začíná na straně 8.

Odbočme nyní od složení evropské exekutivy a mrkněme se na plány potenciálních žadatelů o dotace z fondů EU v novém období 2014-2020. Podle nich 3/4 obcí a 2/3 firem plánuje požádat o dotaci z fondů EU, a to i přes vysokou administrativní náročnost celého procesu, kterou jako hlavní nevýhodu uvedlo 98 % (!) obcí a 86 % firem. Analýzu vycházející z průzkumu Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR, naleznete v rubrice Drobnohled na straně 7.

Opatřením na ochranu životního prostředí jsme úvodník začali, pojďme jím i skončit. Rubrika Seznamka Vám na straně 15 představuje finanční nástroj LIFE, který je součástí evropského rozpočtu již od roku 1992 a jehož cílem je podporovat provádění právních předpisů a politiky EU v oblasti životního prostředí.

Vážení čtenáři, snad Vám náš Měsíčník pomůže úspěšně překonat období pošmoura, mlh, inverze a zkracujících se dní.

Jan Jedlička

Bouře při grilování měla nakonec jedinou oběť, kterou se stala Slovinka Alenka Bratušeková. - Nové složení Evropské komise bylo schváleno. Česká republika má první eurokomisařku. - Věra Jourová chce zavést kvóty nejpozději do roku 2015. - Británie a Nizozemsko mají poslat další peníze do unijního rozpočtu. - Státům Evropské unie uniklo na dani z přidané hodnoty 177 miliard eur.

POLITIKA

Bouře při grilování měla nakonec jedinou oběť

Evropští poslanci ve výborech podrželi jako „rukojmi“ celkem pět kandidátů na nové komisaře, nakonec ale **odmítli** pouze Slovinku **Alenku Bratušekovou**. Bývalá slovinská premiérka tak odjela z Bruselu s prázdnou. Kontroverzní Španěl Arias Cañete a Francouz Pierre Moscovici byli naopak schváleni.

Z 28 kandidátů a kandidátek na komisařku je nakonec jedinou, kterou ke schválení v plenárním zasedání nedoporučily výbory Evropského parlamentu. Výsledek hlasování výborů pro průmysl a životní prostředí byl nezvykle jasný – pro přijetí slovinské kandidátky hlasovalo pouhých 13 poslanců, zatímco **proti se postavilo 112**.

Toto odmítnutí **není překvapivé**. Evropští poslanci se k bývalé slovinské premiérce stavěli negativně už v rozhovorech předcházejících vlastnímu slyšení. Při grilování navíc Bratušeková **neprokázala znalost** energetické problematiky a dokonce ani nedokázala přesněji určit, co by pro ni jako místopředsedkyni Komise bylo náplní práce.

Bratušeková čelila kritice i kvůli tomu, že v červenci sama ve vládě **hlasovala pro svoji nominaci** na komisařku po prohraných květnových volbách. I když se proti ní postavila těsná většina šesti ministrů, bylo využito speciálního postupu při hlasování, ve kterém je potřeba sedmi členů kabinetu k odmítnutí návrhu.

Slovinská etická komise kvůli tomu proti Bratuškové zahájila vyšetřování, ta se ale zveřejnění jeho výsledku vyhýbala tím, že si ho nevyzvedla z pošty. Nová **vláda v Lublani její nominaci chtěla stáhnout**, neměla k tomu ale možnost, když už byla Bratušeková jmenována kandidátkou. Slovinku odmítli i europoslanci z liberální frakce, kam patří její nově vzniklá strana. Proti odmítnutí Bratuškové se dlouho stavěli poslanci lidovecké frakce, kteří nechtěli změny v kabinetu Junckera.

<http://www.elections2014.eu/en/new-commission/hearing/20140918HEA65216>

<http://www.euractiv.cz/evropa-dnes0/clanek/boure-pri-grilovani-ma-nakonec-jedinou-obet-slovinka-bratusekova-jde-z-kola-ven-012206>

Junckerova Komise potvrzena, ČR má první eurokomisařku

Evropský parlament **vystavil 22. října zelenou** Komisi, kterou v příštích pěti letech povede Lucemburčan Jean-Claude Juncker. I přesto, že se proti její podobě i programu vyslovili někteří europoslanci, **jiný výsledek**, než potvrzení, **se nepředpokládal**. Svou vůbec **první komisařku** tak získala i Česká republika, oficiálně se jí stala bývalá ministryně pro místní rozvoj a místopředsedkyně ANO Věra Jourová.

Pro podobu i program příští Evropské komise nakonec zvedlo ruku **423 europoslanců** z řad evropských lidovců (EPP), sociálních demokratů (S&D) a liberálů (ALDE). **Proti** se postavilo **209 poslanců** hlásících se k zeleným, krajní levici včetně komunistů a euroskeptikům. Podle informací bruselské redakce EurActivu „ne“ Junckerově týmu vystavili i španělští socialisté. Poslanci spadající do frakce evropských konzervativců a reformistů (ECR), kam se řadí i čeští občanskí demokraté, se při hlasování zdrželi.

Těsně před hlasováním o dalším osudu nové Komise její předseda **Juncker udělal několik změn v rozdělení portfolií**. Jelikož europoslanci nesouhlasili s tím, aby maďarský kandidát Tibor Navracsics dohlížel kromě vzdělávání, kultury a mládeže i na občanství, přidělil Juncker tuto agendu řeckému eurokomisaři pro migraci Dimitrisi Avramopoulosovi. Maďarovi do portfolia naopak přihodil sport. Juncker se také rozhodl, že navrátí problematiku léčiv do působnosti komisaře pro zdraví Vytenise Andriukaitise. Vesmír, který byl původně přiřazován k portfoliu dopravy (Violeta Bulcová), bude nakonec spravovat Polka Elżbieta Bieńkowska.

Do úřadu **nová Komise nastoupí na začátku listopadu**. Více informací o novém složení Evropské komise naleznete v hlavním tématu našeho Měsíčníku na straně 8.

<http://ec.europa.eu/about/juncker-commission/>

<http://www.euractiv.cz/cr-v-evropske-unii/clanek/cr-bude-mit-prvni-komisarku-v-historii-012237>

Věra Jourová chce zavést kvóty nejpozději do roku 2015

Věra Jourová chce coby příští komisařka pro spravedlnost, ochranu spotřebitelů a rovnost pohlaví, aby směrnice, která zavádí vyšší podíl žen ve vedení firem, začala platit nejpozději v roce 2015. Uvedla to v odpovědích na otázky, které jí po grilování položily výbory Evropského parlamentu.

Směrnici představila v roce 2012 tehdejší komisařka Viviane Redingová a jejím cílem je dosáhnout 40% podílu doposud méně zastoupeného pohlaví mezi nevykonnými členy řídicích orgánů.

Česká kandidátka na eurokomisařku v odevzdaném textu zdůraznila, že s aktuální podobou normy souhlasí všechny hlavní politické skupiny v Evropském parlamentu, a slíbila, že bude přesvědčovat členské státy, aby postoj ke kvótám, který zastává Evropská komise, podpořily také.

Proti opatření se v minulosti opakovaně stavěla třeba i Česká republika. Sama Jourová měla dříve ke kvótám nejednoznačný postoj, otevřeně je ale nepodporovala. Ve víkendovém rozhovoru pro DVTV uvedla, že to bylo proto, že ona osobně kvóty nikdy nepotřebovala. Po seznámení se se všemi fakty a statistikami při přípravě na slyšení v Evropském parlamentu svůj názor následně upravila.

<http://ephearings2014.eu/post/98902665396/vera-jourova-justice-consumers-and-gender-equality>

<http://www.euractiv.cz/cr-v-evropske-unii/clanek/jourova-chce-zavest-kvoty-nejpozdeji-do-roku-2015-012199>

ROZPOČET

Británie a Nizozemsko mají poslat další peníze do unijního rozpočtu

Protievropská britská strana UKIP si pro nadcházející doplňovací volby lepší téma ani nemohla přát. **Tři miliardy eur** navíc by do začátku prosince měly nalít do unijního rozpočtu **Spojeného království a Nizozemsko**. Těmto dvěma zemím se totiž zlepšily ekonomické výsledky od chvíle kalkulace příspěvků do unijního rozpočtu a tak by měly přispět více. Německo a Francie by naopak kvůli zhoršeným hospodářským výsledkům měly dostat část příspěvku nazpátek.

Spojené království by mělo zaplatit **2,1 miliardy eur**. To je téměř pětina jejího ročního příspěvku do unijní kasy. Britský premiér David Cameron přitom sám vyjádřil ještě před zahájením summitu obavu o ekonomiky ostatních států Evropské unie. „Britská ekonomika roste dobře. Vytváříme pracovní místa a startují nové firmy,“ řekl premiér novinářům.

Spolu se svými kolegy na Evropské radě později diskutoval o tom, jak by se mohl dodatečným platbám do rozpočtu **vyhnout**. Požadavek na doplacení příspěvku samozřejmě vzbudil nevoli u **britských euroskeptiků** a bulvárního listu, který rád zdůrazňuje kontroverzní aspekty evropské integrace. Konzervativci navíc budou muset v nadcházejících doplňovacích volbách zápolit s protievropskou stranou UKIP. Spustil je odchod konzervativního poslance Marka Recklesse právě do strany Nigela Farage.

Pokud by radikálně pravicová UKIP vyhrála, vytvořila by na ministerského předsedu ještě větší tlak, aby přitvrdil v **protievropské rétorice**. Příští rok se totiž budou v Británii konat **parlamentní volby**. David Cameron slíbil, že v případě vítězství vyhlásí na rok 2017 **referendum o setrvání Spojeného království v EU**.

<http://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/summit-eu-jednal-o-dodatecnem-rozpoctu--cr-podporuje-dodrzovani-pravidel-123829/>

<http://www.euractiv.cz/evropa-dnes0/clanek/britanie-a-nizozemsko-maji-poslat-dalsi-penize-do-unijniho-rozpoctu-012242>

ZDANĚNÍ A CELNÍ UNIE

Státům EU uniklo na DPH 177 miliard eur

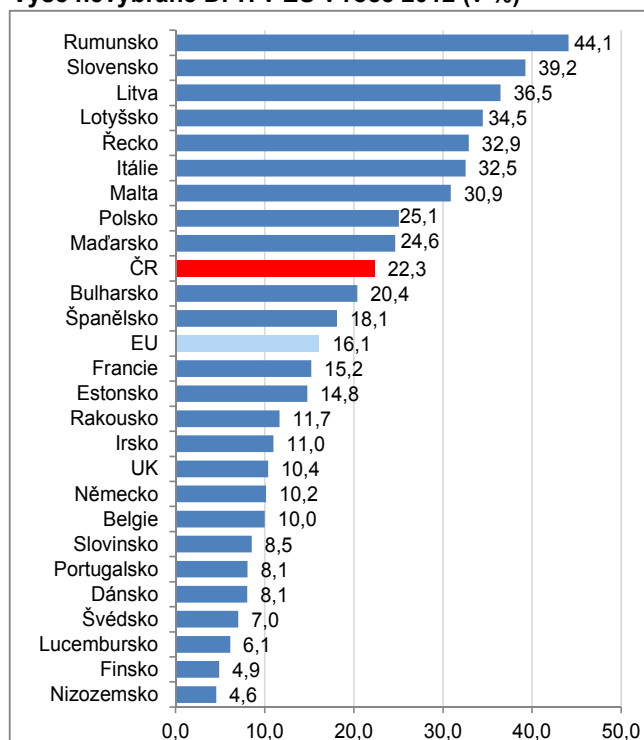
Ze studie Centra pro společenský a hospodářský výzkum, kterou minulý týden zveřejnila Evropská komise, vyplývá, že **vybírání daně z přidané hodnoty** v mnoha členských státech **není vůbec efektivní**. Státy EU přišly v roce 2012 na nevybrané DPH o **177 miliard eur**.

O nejvíce peněz přišla **Itálie**. Nepodařilo se jí vybrat třetinu předpokládané DPH a přišla tak o **46 miliard eur**. Schodek jejího státního rozpočtu přitom toho roku dosáhl 47 miliard. Proporčně největší daň unikla finančním úředníkům v **Rumunsku**, kde se nevybralo 44 % DPH, která se měla před dvěma lety vybrat. Nejlépe naopak dopadlo Nizozemsko s 5 %. Jak upozorňují autoři studie, vybraná DPH se nesestává pouze z daňových úniků. Promítají se do ní také bankroty, insolvence a statistické chyby. Unijní exekutivní orgán navrhl **harmonizaci daňového přiznání** v členských státech, aby zjednodušil přeshraniční podnikání. Podle plánu Komise, který podpořily unijní země, se má **do roku 2015** dokončit **zjednodušení systému DPH** v jednotlivých členských státech.

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1187_en.htm

<http://www.euractiv.cz/evropa-dnes0/clanek/statum-eu-uniklo-na-dph-skoro-dve-ste-miliard-eur-italie-by-z-nich-zaplatila-deficit-012254>

Výše nevybrané DPH v EU v roce 2012 (v %)

Zdroj: Evropská komise, pozn.: data pro Kypr a Chorvatsko nejsou k dispozici

Evropským prezidentům a premiérům se podařilo 23. října v Bruselu dohodnout na nových evropských klimaticko-energetických cílech. Ekologické organizace a firmy zaměřené na zelené technologie však považují tyto cíle za příliš nízké. - Dražší povolenky přinesou České republice více peněz. - Nevyčerpané prostředky z fondů EU se mohou do České republiky vrátit jako investice.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Nové klimaticko-energetické cíle EU

Po dlouhém nočním jednání se evropským prezidentům a premiérům podařilo **23. října v Bruselu** dohodnout na **nových evropských klimaticko-energetických cílech**, které bude muset EU plnit v následující dekádě.

Lze hovořit o **velkém kompromisu**, ze kterého mohou mít větší radost novější členské státy. Klimaticko-energetické cíle by totiž neměly omezovat právo států na **vlastní energetický mix**. Méně vyspělé země navíc na modernizaci energetiky získávají další finanční prostředky.

Dohoda nakonec obsahuje všechny **čtyři navrhované cíle**:

- snížení emisí CO₂ (40 %) oproti roku 1990
- zvýšení podílu obnovitelných zdrojů (celoevropsky 27 %)
- zvýšení energetické účinnosti (indikativní cíl 27 %, po přezkumu v roce 2020 se může zvýšit na 30 %)
- posílení vzájemného propojení přenosových sítí (10 % s výhledem na 15 %)

V příštím roce tak bude moci nová Evropská komise Jean-Clauda Junckera navrhnout **konkrétní předpisy**, které budou členské státy společně s Evropským parlamentem schvalovat a přejímat do svých národních legislativ.

Ekologické organizace a firmy zaměřené na zelené technologie ovšem neskrývají své **zklamání** – cíle jsou podle nich příliš nízké. **Závazný je** pro členské země navíc jen **cíl pro snižování emisí**.

Výsledná dohoda je totiž kompromisem mezi **rozdílnými pozicemi dvou bloků** – států, které požadovaly vyšší závazky, a zemí, které požadovaly opatrnější přístup. Zastávaly jej především středoevropské země včetně Česka.

http://ec.europa.eu/clima/policies/2030/index_en.htm

<http://www.euractiv.cz/energetika/clanek/kompensace-z-volnych-emisnich-povolenek-se-cesku-zamlouvaji-nevladky-vyzyvaji-k-opatrnosti-012244>

Dražší povolenky přinesou ČR více peněz

Česko souhlasilo s klimatickými cíli EU s podmínkou, že získá dodatečné finanční kompenzace. Množství peněz, které může získat, závisí na ceně emisních povolenek. Na ceně povolenky bude záviset také výše finančních kompenzací, které si středoevropské země na evropském summitu vyjednaly. V příštím desetiletí se zvýší množství povolenek, které Česko dostane. To má zemi pomoci s plněním klimaticko-energetických cílů. V letech 2021 až 2030 může Česko podle odhadů získat v kompenzacích asi 50 až 70 miliard korun. Výsledná kompenzace ale může být jen zlomkem očekávané výše, obává se Svaz průmyslu.

<http://www.euractiv.cz/energeticka-ucinnost/clanek/drazsi-povolenky-prinesou-cesku-vice-penez-system-emisniho-obchodovani-ale-stale-nefunguje-012256>

KOHEZNÍ POLITIKA

Nevyčerpané prostředky z fondů EU se mohou do ČR vrátit jako investice

Evropa věří, že její ekonomika po finanční a dluhové krizi z nehoršího venku, přesto ale některé obavy zůstávají. Hospodářství členských zemí neroste tak rychle, jak by si mnozí přáli, a EU trápí **nezaměstnanost** (především mezi mladými lidmi) a **nedostatečné strukturální reformy**.

Předseda Komise Jean-Claude Juncker, jehož tým komisařů byl schválen Evropským parlamentem, proto slíbil finanční injekci o objemu **300 miliard eur (8,4 bilionu korun)** na podporu pracovních míst, růstu a konkurenceschopnosti. Podrobnosti o investičním balíčku by měly být známy do příštího summitu Evropské rady, který proběhne v prosinci. Podle českého premiéra Bohuslava Sobotky by jeho součástí mohly být i prostředky z evropských fondů, které členské státy nezvládnou v příštím roce vyčerpat. V případě **České republiky** by podle údajů Ministerstva pro místní rozvoj mohlo jít až o **60 miliard korun**.

Premiér Sobotka po skončení bruselského summitu, uvedl, že Česko se bude ještě během listopadu snažit s Evropskou komisí dojednat co nejlepší podmínky pro to, aby se objem nedočerpaných peněz co nejvíce zmenšil. K tomu mají přispět i opatření, která v uplynulých měsících připravil rezort pro místní rozvoj.

S Junckerovou Komisí zároveň poběží jednání o tom, zda by se případné nevyčerpané prostředky nemohly do národních ekonomik vrátit prostřednictvím **nového investičního balíčku**. Zatím totiž není jisté, odkud chce šéf Komise prostředky vzít.

<http://ec.europa.eu/avservices/video/player.cfm?ref=1094561&sitelang=en>

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/sobotka-nevycerpane-prostredky-z-fondu-eu-se-mohou-do-cr-vratit-jako-investice-012247>

Zastoupení Evropské komise v ČR naplňuje Měsíčník EU aktualit příspěvky do rubriky „Sloupek Komise“. Listopadový příspěvek se věnuje tématu energetiky a klimatu. Zaměřuje se konkrétně na výsledky jednání Evropské rady z 23. - 24. října, kdy prezidenti a premiéři 28 členských zemí Evropské unie jednali o nových energeticko-klimatických cílech, které představují plán až do roku 2030.

ENERGETIKA A KLIMA: CO PŘINESE ROZHODNUTÍ EVROPSKÉ RADY Z 23. A 24. ŘÍJNA 2014?

O dlouhodobé vizi energetické a klimatické politiky jednali ve čtvrtek 23. října prezidenti a premiéři 28 členských zemí Evropské unie dlouho do noci. Byla však patrná silná vůle najít společnou shodu a přiblížit zdánlivě vzdálené národní pozice. Podařilo se. Výsledek nastavuje plán až do roku 2030 a odráží pohled evropských lídrů na to, v jakém geopolitickém a historickém kontextu se Evropa nachází.

Co se tedy dohodlo a jaký je evropský plán?

Od roku 1990 se Evropě podařilo snížit emise skleníkových plynů o 18 %. Vzduch je čistější a díky pokročilejším technologiím vstřícnějším k životnímu prostředí vzniklo mnoho nových pracovních míst. Není tedy důvod v tomto trendu nepokračovat.

Prvním pilířem plánu je proto snížení skleníkových plynů o 40 % do roku 2030. Systém je založen na obchodování s povolenkami, které si znečišťovatelé musí kupovat, dokud nezavedou čisté technologie. Některé průmyslové sektory jsou však energeticky náročné a např. ve střední Evropě se výraznou měrou podílí na hospodářství země.

Těmto sektorům je garantován pozvolný přechod na čistější technologie - jsou na určitou dobu buď vyňaty z povinnosti obchodování s povolenkami anebo je dostávají zdarma. Lidři se dohodli, že tento systém bude pokračovat i po roce 2020. Nově se navíc zavádí kompenzace vysokých investic, které státy budou muset na modernizaci své infrastruktury vynaložit.

Druhým pilířem plánu je navýšení podílu obnovitelných zdrojů do roku 2030 alespoň na 27 % celkové spotřeby energie. Oproti minulosti je však tento cíl povinný pouze na úrovni celé Evropské unie a nikoliv na úrovni každého státu. Zemím jako ČR, která má přírodní omezení ve využívání

obnovitelných zdrojů (vítr, voda, slunce), proto více vyhovuje. A zemím, například severským, které za posledních 30 let udělaly veliký pokrok, zase umožní jít v národních cílech za hranici 27 %. V průměru by tak EU měla dosáhnout 27% podílu. Plnění se však nebude ponechávat pouze na každém státu. Tak jako si země EU mezi sebou koordinují své hospodářské politiky v procesu zvaném Evropský semestr, i energetické a klimatické politiky a plnění jednotlivých cílů si státy mezi sebou budou obdobně sladovat a vzájemně na sebe při tom dohlížet.

Třetím pilířem je navýšení energetické účinnosti o 27 %, opět do roku 2030. Úsporou energií snižujeme náklady na výrobní procesy i na hospodaření domácností. Celkovým snížením energetické spotřeby pak snižujeme naši závislost na velkém množství zdrojů, které je v hojné míře nutno dovážet mnohdy z velmi nestabilních regionů, jako jsou např. Blízký východ či Rusko.

Celkově bude mít energetický a klimatický plán EU zásadní vliv na snížení závislosti Evropy na dovozu energetických zdrojů. Abychom však rovněž posílili solidaritu uvnitř EU a mohli kdykoliv dodávat energii do zemí EU, ve kterých došlo k výpadku dodávek, jak se stalo například Slovensku či Bulharsku během plynové krize roku 2009, budeme muset pokračovat v propojování přenosových sítí a integraci energetického trhu. Toto se týká především pobaltských republik a Finska na jedné straně a Iberského poloostrova na straně druhé. Plán proto předpokládá navýšení investic do strategických energetických sítí.

Důsledky klimaticko-energetického plánu EU

Na závěr ještě dva velmi důležité geopolitické důsledky nového energetického a klimatického plánu EU. Za prvé, tímto rozhodnutím říká EU jednoznačně svým světovým partnerům, že je **globálním lídrem** v boji proti klimatickým změnám a že na jednání v Paříži v zimě 2015, kdy se bude rozhodovat o nástupci Kjótského protokolu, je odhodlána dosáhnout ambiciózní dohody.

A za druhé, jasným nastavením pravidel a regulací evropského energetického trhu na dalších 16 a více let ukazuje EU globálním investorům, že její trhy a **ceny energií budou dlouhodobě předvídatelné**. A to je v současném období po hospodářské a finanční krizi pro Evropany a evropské podniky dobrá zpráva.

V rubrice Informační servis zobrazujeme nadcházející zasedání klíčových rozhodovacích orgánů Evropské unie, které jsou doplňovány dalšími významnými událostmi typu mezinárodních summitů se světovými velmocemi apod.

Agenda jednání těchto klíčových orgánů je s ohledem na její maximální aktuálnost připravována často jen několik dní před vlastním jednáním a je možno ji vyhledat na těchto odkazech:

<http://europa.eu/newsroom/calendar/>; <http://www.italia2014.eu/>.

Zasedání klíčových institucí EU

6. 11. 2014	Brusel, Belgie
- Euroskupina	
7. 11. 2014	Brusel, Belgie
- Zasedání rady pro ekonomické a finanční záležitosti	
10. – 11. 11. 2014	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro zemědělství a rybolov	
12. – 13. 11. 2014	Brusel, Belgie
- Plenární zasedání Evropského parlamentu	
14. 11. 2014	Brusel, Belgie
- Zasedání rady pro ekonomické a finanční záležitosti	
15. – 16. 11. 2014	Brisbane, Austrálie
- Summit zemí G20	
17. – 18. 11. 2014	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro zahraniční záležitosti	
18. – 19. 11. 2014	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro všeobecné záležitosti	
21. 11. 2014	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro zahraniční záležitosti	
24. – 27. 11. 2014	Štrasburk, Francie
- Plenární zasedání Evropského parlamentu	
25. 11. 2014	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport	
27. 11. 2014	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energii	
1. 12. 2014	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitelů	

Zdroj: www.europa.eu, <http://www.italia2014.eu/>, přístup ke dni 31. 10. 2014

Příspěvek do listopadové rubriky „Drobnohled“ se tentokrát věnuje čerpání finančních prostředků v novém programovacím období 2014-2020. Analýza vychází z průzkumu Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP), který se zabýval dosavadními zkušenostmi, postoji a také výhledem k novému dotačnímu období u municipalit i malých a středních podniků. Do jaké míry a v rámci kterých operačních programů plánují firmy a obce žádat o dotace, se dozvíte na dalších řádcích.

BUDEME V OBDOBÍ 2014-2020 ČERPAT LÉPE?

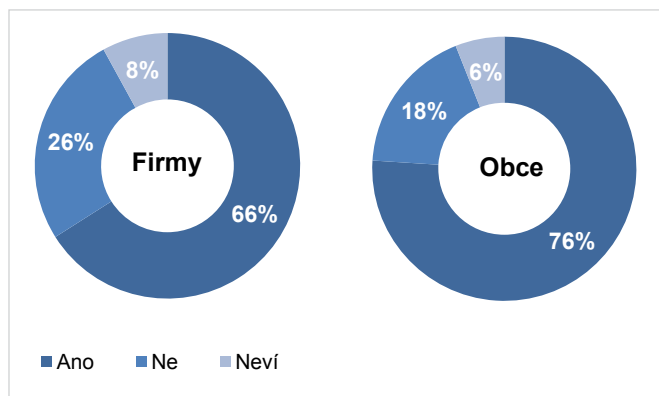
Čerpání finančních prostředků z nového dotačního období na roky 2014 až 2020 je za dveřmi. V této souvislosti Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP) provedla průzkum, jež se zabýval dosavadními zkušenostmi, postoji a výhledem k novému programovacímu období u municipalit i malých a středních podniků.

Česká republika má v oblasti čerpání evropských dotací co dohánět, neboť nevyužité miliardy korun z předchozích let nás řadí na chvost mezi evropskými státy.

Proto bližší pohled těch, kterých se dotace z Evropské unie týkají, ať už se jedná o firmy z řad malých a středních podniků nebo municipality, je velmi cenný. Pro programové období 2014-2020 je celková finanční alokace pro Českou republiku bezmála 24 miliard eur, takže je opravdu o co stát.

Z dotázaných respondentů (100 obcí a 400 podniků) 2/3 firem plánuje požádat o další dotaci (nejčastěji z operačních programů Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost a Výzkum, vývoj a vzdělávání) v případě obcí je to 76 % (OP Životní prostředí, Doprava). Rozhodnuta není u obou sledovaných skupin necelá desetina.

Plánujete v následujícím programovacím období požádat o další dotaci od EU?

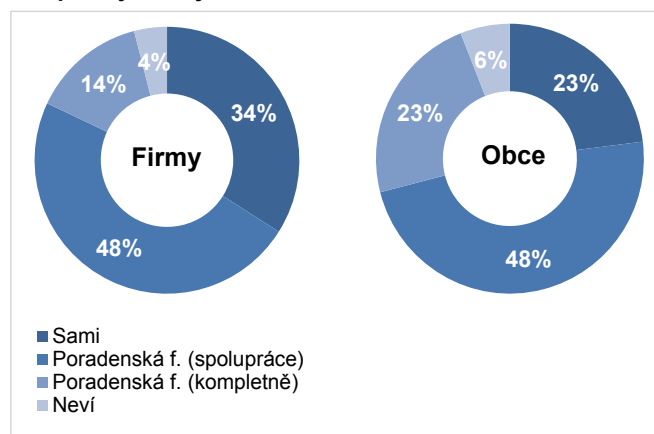
Určitou odpověď na množství nesouhlasných odpovědí respondentů na předchozí otázku může poskytnout i dotaz týkající se slabých stránek v poskytování dotací od Evropské unie. Určitě moc nepřekvapí, že se nejčastěji jednalo o administrativní náročnost.

Za vůbec nejslabší stránku ji uvedlo zhruba 90% (!) příjemců dotací. Jako další slabiny byly často uváděny nadměrné kontroly a roztržitost zdrojů informací, což jako problém pociťují hlavně obce.

Z průzkumu vyplývá, že pro současné programovací období budou firmy i obce využívat služeb poradenských firem. Na své znalosti a zkušenosti týkající se žádostí o dotace budou firmy

(i vzhledem k povaze některých dotací) spoléhat ve třetině případů, což představuje o 11 p.b. více než u obcí.

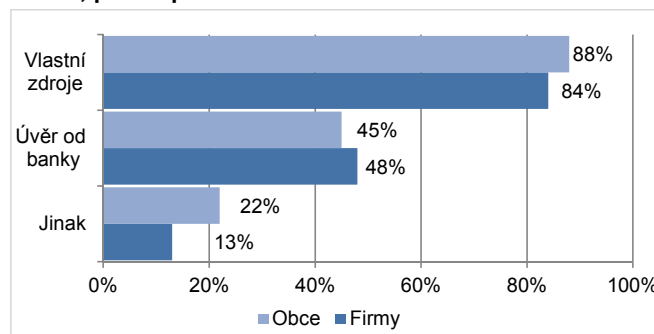
Jak plánujete chystat žádost o dotaci?

Pravděpodobně dobré zkušenosti z minulých let se promítají i do výběru stejné poradenské firmy u dotací pro nové období (2/3 obcí a 72 % firem se chystá využít stejnou firmu).

Jednou ze slabín v poskytování dotací byla i informační roztržitost. Jaké zdroje by tedy respondenti využívali, v případě zájmu o čerpání dotací? 90 % by získávalo informace hlavně z webů ministerstev a agentur, nejméně internetových stránek bank (zhruba 6%).

Jak byste projekt, na který byste v budoucnu získali dotaci, pravděpodobně financovali?

Většina firem i obcí by využily hlavně svých zdrojů, necelá polovina by však oslovila i banky o poskytnutí úvěru. V případě, že respondenti budou v budoucnu čerpat dotaci a využijí jeho financování úvěrem, tento by měl pokrýt až ¼ daného projektu, čímž se pro banky otevírají zajímavé příležitosti, neboť v minulosti úvěr od banky využila zhruba čtvrtina obcí a do budoucna jich může být až jednou tolik.

Tomáš Kozelský, EU Office České spořitelny

Téma

V hlavním tématu listopadového Měsíčníku EU aktualit se věnujeme novému složení Evropské komise, která zahájila svou činnost 1. listopadu 2014 pod vedením Lucemburčana Jean-Claude Junckera. Mezi hlavní priority Junckerova týmu patří nastolení a udržení růstu, zvýšení investic a zlepšení situace na trhu práce. Českou republiku zastupuje Věra Jourová, která je komisařkou pro spravedlnost, ochranu spotřebitelů a rovnost pohlaví.

PŘEDSTAVENÍ NOVÉ EVROPSKÉ KOMISE

ÚVOD

Prvního listopadu zahájila svou činnost nová Evropská komise pod vedením bývalého lucemburského premiéra Jean-Claude Junckera. Vystřídal tak po deseti letech u kormidla José Manuela Barrosa, který byl předsedou dvou Evropských komisí v letech 2004-2009 a 2010-2014, jež se hlavně potýkaly s ekonomickou krizí po roce 2008 a posléze s problémy bank

států eurozóny. Evropský parlament schválil novou Evropskou komisi 22. října 2014. Nový Junckerův tým podpořilo 423 europoslanců, proti navrženým komisařům se postavilo 209 poslanců a dalších 67 se zdrželo hlasování. Novou Evropskou komisi a jejich 28 členů tak nyní čeká pětileté funkční období, které by mělo končit v roce 2019.

PRIORITY EVROPSKÉ KOMISE

I když to nejhorší z hospodářské krize je už snad za námi, nebude to mít nová Evropská komise jednoduché. Čeká na ni mnoho významných politických i makroekonomických úkolů.

Mezi hlavní priority Junckerova týmu patří nastolení a udržení růstu, zvýšení investic (hlavně v oblastech energetické a dopravní infrastruktury, investice do vzdělávání, výzkumu a investic a podpoření projektů na pomoc mladým na pracovním trhu) a s tím spojeného zlepšení na trhu práce. Tvorba pracovních míst by měla být udržitelná a hlavně bez vzniku dalších dodatečných nákladů a dluhů.

Dalším krokem, který má Evropská komise před sebou, je jednotný digitální trh, jehož vytvořením podpoří nejen vznik nových pracovních míst, ale i společnost založenou na znalostní ekonomice a další tržní příležitosti.

Evropská unie čeká další velmi důležitý úkol. Tím je snížení energetické závislosti na dovozu paliv či zemního plynu. Cestou k tomu by mělo pomoci vytvoření evropské energetické

unie – sdílení zdrojů, propojování sítí atd. Evropská unie by se též měla v dohledné době stát světovou jedničkou v oblasti obnovitelné energie a tím snížit závislosti na dovozu, ale též pomoci ve snižování negativních dopadů na životní prostředí.

NOVINKY A ZMĚNY V EVROPSKÉ KOMISI

Samotná cesta k zahájení činnosti a předchozímu posvěcení od Evropského parlamentu však nebyla pro Evropskou komisi úplně jednoduchá. V posledních týdnech bylo „grilování“ hodně skloňovaným pojmem.

V případě navržených kandidátů na eurokomisaře se nejedná o nic jiného než o veřejné slyšení a několikahodinovou obhajobu kandidátek a kandidátů na post komisařky či komisaře před Evropským parlamentem.

Že se nejedná jen o formalitu, dokazuje i změna postu v případě slovinské kandidátky na komisařku expremiéřky Alenky Bratuškové. Ta svou kandidaturu stáhla po neúspěšném zvládnutí slyšení před europoslanci, kde neobhájila post místopředsedkyně Komise pro energetickou unii. Vzhledem k tomu, že neprošla sítím grilování, bylo za ni potřeba najít náhradu. Tou se stala Violeta Bulcová, slovinská podnikatelka, politička a slovinská ministryně bez portfeje. Bulcová však

nedostala neobsazené místo komisařky pro energetickou unii. Tento resort získal Slovák Maroš Šefčovič, který v Evropské komisi není žádným nováčkem (v předchozích Barrosových týmech byl místopředsedou pro institucionální vztahy a administrativu a před tím ještě působil jako komisař pro vzdělání, odbornou přípravu, kulturu a mládež). Uvolněné místo dopravy, které měl původně zastat Maroš Šefčovič, obsadila Slovinka Violeta Bulcová.

Určité komplikace se nevyhnuly ani české kandidátce Věře Jourové, neboť samotné „grilování“ podstoupila dvakrát. Na věci to však nic nezměnilo a tato už bývalá ministryně pro místní rozvoj bude mít na starost nově vytvořené silné portfolio spotřebitelské politiky. Spotřebitelská politika již nebude rozptýlena v různých portfoliích, ale bude mít přednostní postavení v rámci portfolia komisaře pro spravedlnost, spotřebitele a rovnost žen a mužů.

SLOŽENÍ NOVÉ EVROPSKÉ KOMISE

Frans Timmermans
První místopředseda

Jean-Claude Juncker
Předseda

Federica Mogherini
Místopředsedkyně

Kristalina Georgieva
Místopředsedkyně

Andrus Ansip
Místopředseda

Valdis Dombrovskis
Místopředseda

Jyrki Katainen
Místopředseda

Maroš Šefčovič
Místopředseda

Günther Oettinger

Johannes Hahn

Violeta Bulc

Cecilia Malmström

Neven Mimica

Miguel Arias Cañete

Karmenu Vella

Vytenis Andriukaitis

Dimitris Avramopoulos

Marianne Thyssen

Pierre Moscovici

Christos Stylianides

Phil Hogan

Jonathan Hill

Elżbieta Bieńkowska

Věra Jourová

Tibor Navracsics

Corina Crețu

Margrethe Vestager

Carlos Moedas

Téma

Jean-Claude Juncker (59 let)

Lucembursko

Předseda Evropské komise

- Politik a právník, působil jako premiér a ministr financí v Lucembursku

Maroš Šefčovič (48 let)

Slovensko

Energetická unie

- Bývalý velvyslanec; komisař odpovědný za institucionální vztahy a administrativu; vzdělání, odborná příprava, kultura a mládež

Frans Timmermans (53 let)

Nizozemsko

Zlepšování právní úpravy, interinstitucionální vztahy, právní stát a Listina základních práv

- Bývalý nizozemský ministr zahraničních věcí

Günther Oettinger (61 let)

Německo

Digitální ekonomika a společnost

- Německý politik a bývalý spolkový premiér; místopředseda v předchozí Komisi odpovědný za energetiku

Federica Mogherini (41 let)

Itálie

Vysoká představitelka EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

- Italská ministryně zahraničí

Johannes Hahn (56 let)

Rakousko

Evropská politika sousedství a jednání o rozšíření

- Bývalý ministr pro vědu a výzkum; v Barrosově komisi měl na starost regionální politiku

Kristalina Georgieva (61 let)

Bulharsko

Rozpočet a lidské zdroje

- Politička a komisařka pro mezinárodní spolupráci a humanitární pomoc v Barrosově komisi

Violeta Bulc (50 let)

Slovinsko

Doprava

- Slovinská podnikatelka a ministryně bez portfeje se zaměřením na rozvoj a strategické projekty

Andrus Ansip (58 let)

Estonsko

Jednotný digitální trh

- Estonský politik a bývalý premiér

Cecilia Malmström (46 let)

Švédsko

Obchod

- Bývalá ministryně pro evropské záležitosti; v předchozích dvou Evropských komisích měla v kompetenci vnitřní záležitosti

Valdis Dombrovskis (43 let)

Lotyšsko

Euro a sociální dialog

- Lotyšský politik, zastával funkce ministra financí, premiéra a evropského poslance

Neven Mimica (61 let)

Chorvatsko

Mezinárodní spolupráce a rozvoj

- Bývalý chorvatský ministr a více premiér (oblast vnitřní, zahraniční a evropské politiky); komisař pro spotřebitelskou politiku

Jyrki Katainen (43 let)

Finsko

Pracovní místa, růst, investice a konkurenceschopnost

- Bývalý finský premiér; komisař pro oblast hospodářské a měnové záležitosti a euro

Miguel Arias Cañete (64 let)

Španělsko

Ochrana klimatu a energetická politika

- Španělský politik, bývalý ministr zemědělství a životního prostředí

Téma

Karmenu Vella (64 let)
Malta

Životní prostředí, námořní záležitosti a rybolov
• Maltský politik, bývalý ministr pro oblast cestovního ruchu

Jonathan Hill (54 let)
Spojené království

Finanční stabilita, finanční služby a jednotný kapitálový trh
• Britský politik, předseda Sněmovny lordů

Vytėnis Andriukaitis (63 let)
Litva

Zdraví a bezpečnost potravin
• Litevský politik a kardiochirurg, bývalý ministr zdravotnictví

Elżbieta Bieńkowska (50 let)
Polsko

Vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky
• Bývalá ministryně regionálního rozvoje a infrastruktury a rozvoje

Dimitris Avramopoulos (61 let)
Řecko

Migrace, vnitřní záležitosti a občanství
• Řecký politik a diplomat, ministr obrany

Věra Jourová (50 let)
Česká republika

Spravedlnost, ochrana spotřebitelů a rovnost pohlaví
• Česká politička, bývalá ministryně pro místní rozvoj

Marianne Thyssen (58 let)
Belgie

Zaměstnanost, sociální věci, dovednosti a pohyb pracovních sil
• Belgická politička a členka Evropského parlamentu

Tibor Navracsics (48 let)
Maďarsko

Vzdělávání, kultura, mládež a sport
• Maďarský politik a právník, bývalý ministr spravedlnosti a poté i zahraničních věcí a obchodu

Pierre Moscovici (57 let)
Francie

Hospodářské a měnové záležitosti, daně a celní unie
• Bývalý ministr pro evropské záležitosti a finance; bývalý europoslanec

Corina Crețu (47 let)
Rumunsko

Regionální rozvoj
• Rumunská politička, členka Evropského parlamentu

Christos Stylianides (56 let)
Kypr

Humanitární pomoc a řešení krizí
• Politik a člen Evropského parlamentu

Margrethe Vestager (46 let)
Dánsko

Hospodářská soutěž
• Bývalá ministryně školství a církevních záležitostí; místopředsedkyně vlády a ministryně hospodářství a vnitra

Phil Hogan (54 let)
Irsko

Zemědělství a rozvoj venkova
• Irský politik, ministr pro životní prostředí, komunity a místní samosprávy

Carlos Moedas (44 let)
Portugalsko

Výzkum, věda a inovace
• Portugalský politik a bankéř, státní tajemník

Samotné změny však neproběhly jen na personální úrovni, ale oproti předchozí komisi nastaly změny, či úplné novinky i v některých resortech. První místopředseda, jímž se stal Frans Timmermans, bude mít na starost mimo jiné i zlepšování právní úpravy - tedy úkol zajistit, aby byl každý návrh Komise opravdu potřebný, a ověřit, že cílů nemohou dosáhnout členské státy samy. První místopředseda bude také při všech činnostech Komise působit jako dohled nad dodržováním Listiny základních práv Evropské unie a právního státu.

Bylo vytvořeno nové portfolio Vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky, které bude spadat pod Polku Elžbietu Bieńkowskou. Poprvé jsou rovněž konkrétně zmíněny malé a střední podniky. Další novinkou je i portfolio Hospodářské a finanční záležitosti, daně a celní unie (které povede Pierre Moscovici), které zajistí, že politika daní a celní unie se stane nedílnou součástí pevné a skutečné hospodářské a měnové unie a přispěje k hladkému fungování celkového rámce EU pro správu ekonomických záležitostí.

Novou pozici zvláštního komisaře pro migraci bude zastávat Dimitris Avramopoulos, aby byla upřednostněna nová migrační politika, která se bude důkladně zabývat nelegální migrací a současně tím, aby se z Evropy stalo místo přitažlivé pro vysoce talentované lidi. Tento řecký politik bude mít na starost agendu migrace, vnitřní věci a občanství.

Vedle těchto nově vytvořených portfolií jich bylo taky mnoho pozměněno a zjednodušeno. Mezi tyto změny patří například sloučení portfolia Životní prostředí a Námořní záležitosti a rybolov, které dostal na starost maltský politik Karmenu Vella. Ochrana životního prostředí a zachování naší konkurenceschopnosti musejí jít ruku v ruce, protože se v obou případech jedná o udržitelnou budoucnost.

Podobně se to dotklo i oblastí klimatu a energetické politiky, které zastřešuje Španěl Miguel Arias Cañete. Posílení podílu energií z obnovitelných zdrojů není pouze záležitostí odpovědné politiky změny klimatu. Jde současně i o imperativ průmyslové politiky, pokud chce Evropa i nadále mít ve střednědobém horizontu cenově dostupnou energii.

Komisařem nového resortu Finanční stabilita, finanční služby a unie kapitálových trhů se stal bývalý předseda Sněmovny lordů Spojeného království Jonathan Hill. V tomto portfoliu se soustředí stávající odborné znalosti a odpovědnost do jednoho místa – nově vytvořeného generálního ředitelství – a zajistí tak, že Komise zůstane aktivní a obezřetná při implementaci nových kontrolních pravidel a pravidel řešení problémů týkajících se bank.

Některé změny v nové Evropské komisi byly i kosmetického rázu. Maďarský komisař bude spravovat portfolio vzdělávání, kultury a mládeže a sportu, původně měl místo sportu mít na starost i občanství, které do svého resortu dostal řecký komisař Dmitris Avramopoulos (migrace, vnitřní záležitosti a občanství).

Nová Evropská komise pod vedením předsedy Jean-Claude Junckera má sedm místopředsedů, každý z nich má kromě svého portfolia na starost ještě jeden projektový tým, který je složen z několika komisařů. Místopředsedové budou tyto týmy řídit a koordinovat (a popřípadě i měnit podle aktuálních potřeb, ať už projektových či personálních).

Jedná se o následující klíčové oblasti: Energetická unie s progresivní politikou v oblasti klimatu zaměřenou na budoucí výzvy, Pracovní místa, růst, investice a konkurenceschopnost, Jednotný digitální trh a Prohloubená a spravedlivější hospodářská a měnová unie.

Projektové týmy

**Zlepšování právní úpravy,
interinstitucionální záležitosti**
Frans Timmermans

Energetická unie
Maroš Šefčovič

**Pracovní místa, růst, investice
a konkurenceschopnost**
Jyrki Katainen

Jednotný digitální trh
Andrus Ansip

**Rozpočet a lidské
zdroje**
Kristalina Georgieva

Euro a sociální dialog
Valdis Dombrovskis

Evropa ve světě
Federica Mogherini

ZÁVĚR

A na závěr trochu statistiky. Nová Komise má 28 členů a průměrný věk 53,4 let. Nejmladším členem je Federica Mogheriniová (41 let) a nejstarším Miguel Arias Cañete (64 let). Zastoupení žen je stejné jako v předchozí Barrosově komisi – tedy devět (včetně Věry Jourové, která se tak stala první českou komisařkou). I když Komise zahájila svou činnost teprve před pár dny, jedná se o zkušený tým na poli evropské politiky. Jsou zde bývalí předsedové vlád, místopředsedové, ministři, komisaři z předchozích Barrosových týmů a europoslanci.

Odbornost a zkušenost týmu je neoddiskutovatelná. Nestojí před nimi problémy, se kterými se musela potýkat předchozí Komise v podobě celosvětové hospodářské krize. Čeká je však řada jiných úkolů, ať už jsou to ty, které si jako své priority zvolili, ale i další jako je obnova důvěry v Evropskou unii, jak na poli institucionální tak i ekonomické, nebo migrační politika a zahraniční politika vůbec. Následující měsíce a roky prokáží jejich schopnost dostat nastaveným prioritám a jednotlivým cílům.

Rubrika Průvodce podnikáním je součástí poradenského programu „Průvodce podnikáním v zahraničí“, který nabízí EU Office České spořitelny. V rámci programu poskytujeme zdarma našim klientům z řad malých a středních podniků informace, jak úspěšně expandovat do zahraničí a jaké je zde čeká podnikatelské prostředí. Více informací naleznete: www.csas.cz/eu. V listopadovém Měsíčníku EU aktualit Vás blíže seznámíme s podnikatelským prostředím Dánska.

DÁNSKO

Základní údaje

Oficiální název	Dánské království
Počet obyvatel	5 569 077 (2014)
Rozloha	43 094 km ²
Měna	DKK (Dánská koruna)
Úřední jazyk	dánština

Zdroj: Eurostat

Dánsko je nejmenší ze severovýchodních zemí a sousedí s Německem, Polskem a Švédskem. Dánské království se skládá z Grónska a Faerských ostrovů a samotného Dánska, které se dále dělí na 5 regionů.

Panuje zde konstituční monarchie s jednokomorovým parlamentem voleným na 4 roky. Předsedkyní vlády je od roku 2011 sociální demokratka Helle Thorningová-Schmidtová. Hlavou státu je královna Markéta II. od roku 1972.

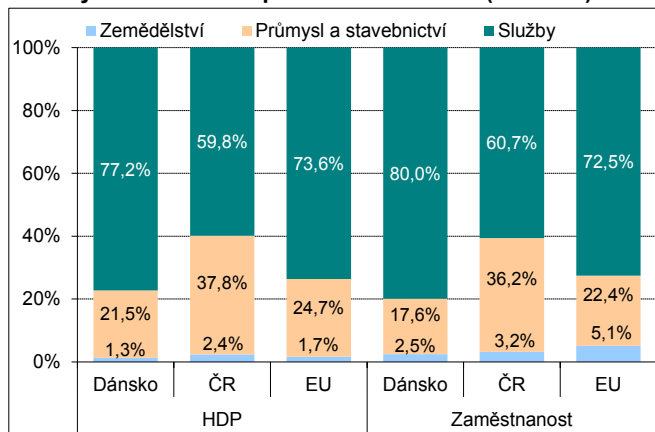
Struktura hospodářství a zahraniční obchod

Nejvíce exportovanou komoditou Dánska jsou jednoznačně minerální oleje jak surové, tak zpracované, jež tvoří dohromady 9 % celkových vývozu země. Druhou, nejvíce vyváženou komoditou je zmražené vepřové maso, které na celkových exportech Dánska zaujímá 3,1% podíl.

Nejvíce importovanou komoditou do Dánska jsou zpracované minerální oleje (6,9 %) a surové minerální oleje (3,7 %). Dále pak osobní automobily, které se na celkových dovozech podílí 3,2 %.

Největšími vývozními partnery pro Dánsko je Německo (15,3 %), Švédsko (11,7 %) a Spojené království (8,1 %). Nejvíce se dováží z Německa (20,5 %), Švédska (12,3 %) a Nizozemska (7,4 %).

Sektory národního hospodářství – Dánsko (ČR a EU)

Zdroj: Eurostat, data za rok 2013

Makroekonomický výhled

Po hospodářském propadu v roce 2012, kdy HDP kleslo o 0,4 %, dánská ekonomika zaznamenala křehký růst ve výši 0,4 % HDP v následujícím roce.

Evropská komise očekává, že se rostoucí trend potvrdí i v následujícím období a tempo růstu bude akcelarovat na 1,5 % v roce 2014, resp. na 1,9 % v roce 2015. Tahounem bude domácí poptávka, ke které se dle Evropské komise přidají v roce 2014 čisté exporty. Spotřeba domácností se má zvyšovat s pozvolným oddlužováním obyvatelstva. Hospodářský růst je však velmi ovlivněn pokračujícím snižováním těžebních aktivit v Severním moři. Pozitivní vývoj zažívá trh práce snižováním nezaměstnanosti, které je způsobeno vládními opatřeními.

Veřejné finance končily před krizí rozpočtovým přebytkem, ale od roku 2009 se salda pohybují v rozmezí od -4 % do 0 % HDP. U veřejného dluhu se po nárůstu z let 2009 až 2011 očekává ustálení pod 45% hranicí vůči HDP. Inflace na úrovni 0,5 % v roce 2013 odrážela propad v cenách zpracovatelských výrobků a energií.

Základní makro ukazatele	2012	2013	2014 ^e	2015 ^e
Růst HDP (%)	-0,4	0,4	1,5	1,9
Míra nezaměstnanosti (%)	7,5	7,0	6,9	6,7
Inflace (%)	2,4	0,5	1,0	1,6
Běžný účet PB (% HDP)	6,0	7,3	6,9	6,8
Veřejný dluh (% HDP)	45,4	44,5	43,5	44,9

Zdroj: Evropská komise; ^e - odhad

Trh práce a mzdy

Míra nezaměstnanosti v Dánsku dlouhodobě klesá, podle Evropské komise by měla v průměru za rok 2014 klesnout na 6,9 %. Poslední dostupná data uvádějí míru nezaměstnanosti ve výši 6,7 %, což je o více jak 3 p.b. pod průměrem EU.

Základní ukazatele trhu práce		
Míra nezaměstnanosti (srpen 2014)	6,7 %	
Produktivita práce k Ø EU (2013)	128,0 %	
Minimální měsíční mzda	není oficiálně stanovena	
Ø měsíční náklady práce v odvětvích (2013)	Dánsko	ČR
Zpracovatelský průmysl	5 182 €	1 480 €
Velkoobchod a maloobchod	4 756 €	1 512 €
Ubytování, stravování ...	3 885 €	978 €
Informační a komunikační činnosti	6 888 €	2 848 €
Stavebnictví	4 706 €	1 467 €

Zdroj: Eurostat

Průvodce podnikáním

Vysoká produktivita práce se 128 % průměru EU řadí Dány na čtvrté místo mezi členskými státy. Cena práce je v Dánsku mnohem vyšší než v Česku. Průměrné náklady práce v jednotlivých odvětvích jsou zhruba 3,5x vyšší než v ČR.

Základy pracovního práva

Pracovní smlouva se uzavírá zpravidla písemně. Smlouva může být uzavřena na dobu určitou i neurčitou. Pracovní doba je stanovena na 37 hodin týdně, nesmí však přesáhnout 48 hodin včetně přesčasů. Přesčasy jsou vypláceny v rámci mzdy nebo mohou být vybrány jako náhradní volno. Zaměstnanci mají nárok na dovolenou v délce pěti týdnů.

Základy obchodního práva

Dánsko je podle Světové banky nejlepší zemí v EU v oblasti podnikatelského prostředí a ve světě jí patří 4. místo. Založení společnosti s ručením omezeným může v Dánsku trvat okolo 5 dnů a stojí 670 DKK (cca 2 500 CZK). Společnost mohou založit fyzické i právnické osoby a alespoň 25 % kapitálu musí být splaceno při založení.

Zatímco minimální kapitál pro založení společnosti s ručením omezeným v Dánsku činí v přepočtu cca 300 000 CZK, u akciové společnosti je to více než 6x tolik.

Právní forma	Minimální kapitál
Společnost s ručením omezeným - ApS	80 000 DKK
Akciová společnost – A/S	500 000 DKK
Evropská společnost – SE	120 000 EUR

Zdroj: Ministerstvo hospodářství Dánska

Hlavní daně a vedlejší náklady práce

Rezidenti v Dánsku podléhají dani ze svých celosvětových příjmů, nerezidenti jen z příjmů dosažených na území Dánska. Vláda rozhodla o postupném snižování sazby z daně příjmů právnických osob (od ledna 2014 se z 25 % snížila na 24,5 % a pro roky 2015 a 2016 se očekává další snížení nejprve na 23,5% a pak na 22 %).

Dividendy mohou být osvobozené od daní při splnění některých podmínek, ostatní dividendy jsou daně progresivně od 27 % do 42 %. Sazba daně z příjmu jednotlivců je progresivní a skládá se ze šesti dílčích základů daně, obsahuje např. municipální daň, dobrovolnou kostelní daň a zdravotní příspěvek a celkem se může vyšplhat až na 55,6 %. V Dánsku platí pouze jedna základní sazba DPH a to 25 %. Pojištění, finanční služby, vzdělávání a některé další služby jsou od DPH osvobozeny.

Zaměstnanci a osoby samostatně výdělečně činné odvádějí na sociální pojištění 8 % ze mzdy. Pro zaměstnavatele jsou příspěvky nepovinné. Vedle toho si zaměstnanec platí 90 DKK do penzijního připojištění a zaměstnavatel mu k tomu přispívá 180 DKK.

Daň/odvod	Sazba
Korporátní daň	24,5 %
Daň z příjmu jednotlivců	až 55,6 %
Sociální zabezpečení (zaměstnanec)	8%
Sociální zabezpečení (zaměstnavatel)	dobrovolné
DPH	25 %

Zdroj: Ministerstvo financí Dánska

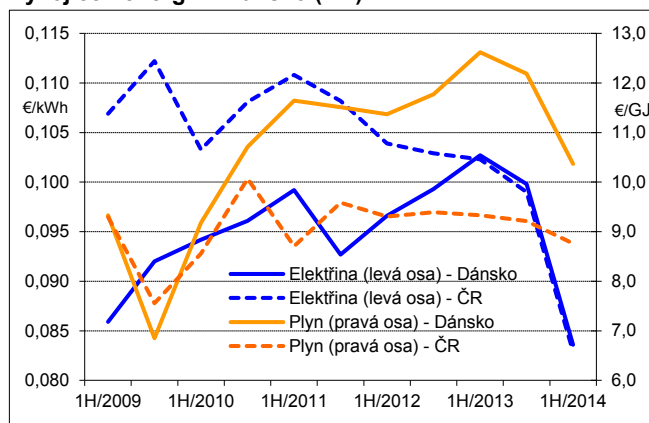
Energetika

Cena elektřiny pro velkoobdoběratele v Dánsku s mírnými výkyvy zdražovala až do první poloviny roku 2013, kdy přesáhla hranici 10 eurocentů za kilowatthodinu. Poté přišel prudký pokles o necelých 20 % a v první polovině roku 2014 stála dánská elektřina 8,4 eurocentů na kilowatthodinu.

Cena dánského plynu je oproti českému více volatilní. V roce 2009 byla dokonce levnější (6,85 €/GJ), ale od té doby roste obrovským tempem a v roce 2013 stála už 12, 62 €/GJ. Na začátku roku 2014 cena plynu pro velkoobdoběratele opět poklesla, tentokrát o 15 % a její tržní hodnota dosáhla 10,37 €/GJ.

Dánsko spoléhá při výrobě energie ze 40,3 % na obnovitelné zdroje, z 39,7 % na pevná paliva a třetím nejvýznamnějším zdrojem energie je s 16,5 % zemní plyn. Dánsko je energeticky nejméně závislé na dovozu z celé EU, jako jediný stát více energie vyváží, než dováží (o 8,5 %).

Vývoj cen energií – Dánsko (ČR)

Zdroj: Eurostat, tarify pro velkoobdoběratele bez DPH

Investiční pobídky

Dánsko nabízí pobídky na výzkum a vývoj pro firmy ze všech sektorů. Spolufinancování je možné v sektorech: biotechnologie, farmaceutika, léčiva, studium živých organismů, obnovitelné zdroje energie, ICT, zemědělství a doprava. Dále nabízí například dotace na zaměstnávání vysoce kvalifikovaných pracovníků do firem s méně než 100 pracovníky, nebo financování stáží doktorandů v perspektivních firmách.

Finančním nástrojem Evropské unie, který se úzce zaměřuje na oblast životního prostředí a změny klimatu, je v programovacím období 2014-2020 program LIFE. Finanční prostředky na program LIFE jsou součástí víceletého finančního rámce pro období 2014-2020, konkrétně okruhu 2. Udržitelný růst: přírodní zdroje. Program nahrazuje své předchůdce jako například program LIFE+ určený pro programovací období 2007-2013. Více o programu LIFE se dočtete na dalších stránkách listopadové Seznamky.

PROGRAM LIFE

Program LIFE je **jediným finančním instrumentem** Evropské unie zaměřeným výhradně na spolufinancování projektů v oblasti ochrany životního prostředí a klimatu. Hlavním cílem programu je podporovat provádění právních předpisů a politiky EU v oblasti životního prostředí, stejně jako prosazování nových řešení týkajících se problémů v oblasti životního prostředí.

Historie programu

Základem pro vytvoření programu LIFE bylo přijetí Jednotného evropského aktu v roce 1986 a následné přijetí 5. akčního programu pro životní prostředí v roce 1993. Tyto akty přispěly k reformě evropského systému v oblasti ochrany přírody a program LIFE se tak stal jediným finančním nástrojem v této oblasti. Struktura programu se však v průběhu let několikrát změnila.

V období **1992-1995** se jednalo o program **LIFE I**, který se skládal z **pěti složek**:

- Podpora udržitelného rozvoje a kvality životního prostředí;
- Ochrana přírodních stanovišť a přírody;
- Administrativní struktury a služby v oblasti životního prostředí;
- Vzdělávání, odborná příprava a informace;
- Akce mimo území EU.

V letech **1995-1999** se jednalo o program **LIFE II**, který byl rozdělen do celkem **tří kategorií**:

- LIFE-příroda;
- LIFE-životní prostředí;
- LIFE-třetí země.

Třetí etapa programu s názvem **LIFE III** byla naplánována na pět let a to v období **1999-2004**. V roce 2004 pak byl v souvislosti s [Nařízením \(ES\) č. 1682/2004](#) program prodloužen o dva roky (2005 a 2006).

V předešlém programovacím období **2007-2013** se jednalo o program **LIFE +** s rozpočtem 2,14 mld. eur a celkem **třemi složkami**:

- LIFE+ Příroda a biologická rozmanitost;
- LIFE+ Politika a správa v oblasti životního prostředí;
- LIFE+ Informace a komunikace.

Během těchto čtyř fází (1992-2013) program spolufinancoval přibližně **4 171 projektů**, přičemž na ochranu životního prostředí přispěl částkou **3,4 mld. eur**.

Program LIFE pro období 2014-2020

V období **2014-2020** bude program LIFE realizován v rámci **dvou víceletých pracovních období**, které na sebe navazují. Pro období 2014-2017 byl víceletý pracovní program LIFE přijat [Prováděcím rozhodnutím Evropské komise 2014/203/EU](#) dne 19. března 2014.

Program LIFE je složen ze **dvou podprogramů** a každý z těchto podprogramů je pak dále členěn do tří pilířů:

- **Podprogram pro životní prostředí**: Životní prostředí a účinné využívání zdrojů; Příroda a biologická rozmanitost; Správa a informace v oblasti životního prostředí.
- **Podprogram pro oblast klimatu**: Zmírňování změny klimatu; Přizpůsobování se změně klimatu; Správa a informace v oblasti změny klimatu.

Specifické cíle pro jednotlivé podprogramy jsou definovány v [Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 1293/2013](#) ze dne 11. prosince 2013, které určuje také zásadní priority, oblasti a typy podporovaných činností, jejich očekávané výsledky i maximální míru spolufinancování.

Co se finanční alokace týká, celkové **rozpočtové prostředky** vyčleněné na program LIFE v letech 2014-2020 činí **3,45 mld. eur**, přičemž 75 % je přiděleno podprogramu pro životní prostředí (2,59 mld. eur) a 25 % je přiděleno podprogramu pro oblast klimatu (0,86 mld. eur).

Program LIFE je **koordinován Evropskou komisí**, konkrétně tedy Generálním ředitelstvím pro životní prostředí (DG Environment) a Generálním ředitelstvím pro oblast klimatu (DG Climate Action). Provádění některých složek programu Evropská komise převedla na Výkonnou agenturu pro malé a střední podniky (EASME).

V období 2014-2020 bude financování poskytováno také prostřednictvím **dvou pilotních finančních nástrojů**. Jedná se o **Nástroj financování přírodního kapitálu (NCFP)** a **Soukromé financování pro nástroj pro energetickou účinnost (PF4EE)**, díky kterým lze získat úvěry či záruky za bankovní úvěry přímo na projekty. Oba tyto nástroje jsou řízeny Evropskou investiční bankou.

Financování projektů je v rámci programu LIFE realizováno formou grantů, veřejných zakázek či příspěvkem do finančních nástrojů. Konzultace při přípravě projektových návrhů poskytuje českým žadatelům Ministerstvo životního prostředí, které je Národním kontaktním místem. Žádosti jsou však předkládány přímo Evropské komisi.

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 28 členských zemí Evropské unie, které zahrnují statistická data ekonomické výkonnosti (růst HDP, HDP per capita k průměru EU v PPS), fiskální stability (saldo veřejných rozpočtů k HDP a veřejného dluhu k HDP), cenové hladiny k průměru EU a saldo běžného účtu k HDP. Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele za celou EU. Zdrojem dat je Eurostat a Evropská komise.

Klíčové ekonomické ukazatele

v %	Růst HDP				HDP v PPS per capita k ø EU				Cenová hladina k ø EU			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Belgie	2,3	1,8	-0,1	0,2	120	120	120	119	110,2	109,6	108,6	109,3
Německo	4,0	3,3	0,7	0,4	119	122	123	124	103,5	102,0	101,1	101,5
Estonsko	2,6	9,6	3,9	0,8	64	69	71	72	74,8	75,9	76,9	79,9
Irsko	-1,1	2,2	0,2	-0,3	128	128	128	126	118,1	118,7	117,0	118,1
Řecko	-4,9	-7,1	-7,0	-3,9	89	81	76	75	94,5	94,5	92,1	89,5
Španělsko	-0,2	0,1	-1,6	-1,2	99	96	95	95	96,6	96,9	95,0	94,8
Francie	1,7	2,0	0,0	0,2	109	109	108	108	110,1	109,7	108,1	109,1
Itálie	1,7	0,4	-2,4	-1,9	103	101	100	98	101,2	102,9	102,5	103,2
Kypr	1,3	0,4	-2,4	-5,4	97	93	91	86	88,7	88,7	87,4	86,2
Lotyšsko	-1,3	5,3	5,2	4,1	55	60	64	67	70,0	71,2	71,6	71,2
Lucembursko	3,1	1,9	-0,2	2,1	262	265	263	264	122,3	123,3	122,1	123,2
Malta	4,1	1,6	0,6	2,4	87	86	86	87	77,4	78,4	77,8	79,5
Nizozemsko	1,5	0,9	-1,2	-0,8	130	129	127	127	107,8	108,3	107,6	110,1
Rakousko	1,8	2,8	0,9	0,4	126	129	130	129	105,1	105,7	105,5	106,9
Portugalsko	1,9	-1,3	-3,2	-1,4	80	77	76	75	87,4	87,8	85,9	86,0
Slovinsko	1,3	0,7	-2,5	-1,1	84	84	84	83	86,1	84,9	83,0	83,3
Slovensko	4,4	3,0	1,8	0,9	74	75	76	76	70,3	70,7	70,4	70,6
Finsko	3,4	2,8	-1,0	-1,4	114	116	115	112	121,7	122,2	121,7	123,5
Bulharsko	0,4	1,8	0,6	0,9	44	46	47	47	50,0	48,8	48,3	48,4
ČR	2,5	1,8	-1,0	-0,9	81	81	81	80	74,6	75,5	72,2	70,6
Dánsko	1,4	1,1	-0,4	0,4	128	125	126	125	140,4	142,6	140,6	139,6
Chorvatsko	-2,3	-0,2	-1,9	-1,0	60	60	61	61	75,2	73,0	70,0	68,5
Litva	1,6	6,0	3,7	3,3	62	67	71	74	63,6	64,5	63,9	64,6
Maďarsko	1,1	1,6	-1,7	1,1	66	67	67	67	63,0	61,5	60,3	59,7
Polsko	3,9	4,5	2,0	1,6	63	65	67	68	60,4	58,6	56,7	56,5
Rumunsko	-1,1	2,3	0,6	3,5	51	51	53	54	57,4	58,8	55,4	57,5
Švédsko	6,6	2,9	0,9	1,5	123	125	126	127	119,7	125,7	128,7	129,8
UK	1,7	1,1	0,3	1,7	108	105	105	106	107,8	108,6	116,5	113,5
EU	2,0	1,6	-0,4	0,1	100	100	100	100	100,0	100,0	100,0	100,0

v %	Saldo veř.rozpočtů k HDP				Veřejný dluh k HDP				Saldo běžného účtu k HDP			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Belgie	-3,8	-3,8	-4,1	-2,6	96,6	99,2	101,1	101,5	2,6	0,5	-0,2	-0,3
Německo	-4,2	-0,8	0,1	0,0	82,5	80,0	81,0	78,4	6,4	6,3	7,0	7,4
Estonsko	0,2	1,1	-0,2	-0,2	6,7	6,1	9,8	10,0	3,5	0,3	-2,8	-1,8
Irsko	-30,6	-13,1	-8,2	-7,2	91,2	104,1	117,4	123,7	1,1	1,2	4,4	6,6
Řecko	-10,9	-9,6	-8,9	-12,7	148,3	170,3	157,2	175,1	-12,8	-11,7	-4,6	2,4
Španělsko	-9,6	-9,6	-10,6	-7,1	61,7	70,5	86,0	93,9	-4,4	-4,0	-1,2	0,8
Francie	-7,0	-5,2	-4,9	-4,3	82,7	86,2	90,6	93,5	-1,9	-2,5	-2,1	-1,9
Itálie	-4,5	-3,7	-3,0	-3,0	119,3	120,7	127,0	132,6	-3,5	-3,1	-0,4	0,9
Kypr	-5,3	-6,3	-6,4	-5,4	61,3	71,5	86,6	111,7	-9,2	-3,5	-7,0	-1,4
Lotyšsko	-8,2	-3,5	-1,3	-1,0	44,5	42,0	40,8	38,1	2,9	-2,2	-2,5	-0,8
Lucembursko	-0,8	0,2	0,0	0,1	19,5	18,7	21,7	23,1	7,7	6,6	5,8	5,2
Malta	-3,5	-2,7	-3,3	-2,8	66,0	68,8	70,8	73,0	-5,3	-1,0	1,1	0,6
Nizozemsko	-5,1	-4,3	-4,1	-2,5	63,4	65,7	71,3	73,5	5,0	7,4	7,7	7,8
Rakousko	-4,5	-2,5	-2,6	-1,5	72,5	73,1	74,4	74,5	3,6	1,5	1,8	2,7
Portugalsko	-9,8	-4,3	-6,4	-4,9	94,0	108,2	124,1	129,0	-10,4	-7,2	-2,2	0,4
Slovinsko	-5,9	-6,4	-4,0	-14,7	38,7	47,1	54,4	71,7	-0,2	0,2	3,1	5,3
Slovensko	-7,5	-4,8	-4,5	-2,8	41,0	43,6	52,7	55,4	-3,7	-2,6	1,6	2,5
Finsko	-2,5	-0,7	-1,8	-2,1	48,8	49,3	53,6	57,0	1,7	-1,5	-1,4	-0,8
Bulharsko	-3,1	-2,0	-0,8	-1,5	16,2	16,3	18,4	18,9	-0,4	0,1	-0,9	1,9
ČR	-4,7	-3,2	-4,2	-1,5	38,4	41,4	46,2	46,0	-5,0	-3,5	-2,6	-1,2
Dánsko	-2,5	-1,9	-3,8	-0,8	42,8	46,4	45,4	44,5	5,8	5,9	6,0	7,3
Chorvatsko	-6,4	-7,8	-5,0	-4,9	45,0	52,0	55,9	67,1	-0,9	-0,7	-0,4	0,5
Litva	-7,2	-5,5	-3,2	-2,2	37,8	38,3	40,5	39,4	-0,4	-3,9	-1,1	1,3
Maďarsko	-4,3	4,3	-2,1	-2,2	82,2	82,1	79,8	79,2	0,4	0,6	1,1	3,1
Polsko	-7,8	-5,1	-3,9	-4,3	54,9	56,2	55,6	57,0	-4,3	-4,5	-3,4	-1,6
Rumunsko	-6,8	-5,5	-3,0	-2,3	30,5	34,7	38,0	38,4	-4,4	-4,5	-4,4	-1,1
Švédsko	0,3	0,2	-0,6	-1,1	39,4	38,6	38,3	40,6	6,9	6,2	6,5	6,6
UK	-10,0	-7,6	-6,1	-5,8	78,4	84,3	89,1	90,6	-2,7	-1,5	-3,8	-4,4
EU	-6,5	-4,4	-3,9	-3,3	80,0	82,9	86,6	89,4	-0,1	0,2	0,9	1,6

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise a www.nordicfactory.com.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

